

Pääkirjoitus Tukiviesti 7-8-2003

Saavutettavuus on edunvalvontaa

Projektipäällikkö Veijo Nikkanen

Englannin kielen termin "accessibility" (saavutettavuus) mielletään usein tarkoittavan ensisijaisesti fyysisen, rakennetun ympäristön esteettömyyttä kuten automaattioivia tai kynnyksetöntä rakentamista. Fyysiseen saavutettavuuteen voidaan vielä liittää esim. tietokoneohjelmien ja palveluiden toimiminen niin, että ne ovat käyttökelpoisia aistirajoitteisille kuten sokeille tai kuuroille. Saavutettavuus voidaan ajatella myös rakenteellisesti; rahan, tuen tai koulutuksen puute ehkäisevät ihmisiä käyttämästä palveluita, joita he voisivat hyödyntää.

Useimmin unohdettu saavutettavuuden osa-alue liittyy kuitenkin ymmärtämiseen: epäselvä sisältö tai esitystapa saattavat ehkäistä sinänsä hyvän palvelun käytön kokonaan. Voidaankin puhua saavutettavuudesta (tai esteettömyydestä) vasta, kun kaikki em. kolme osa-aluetta toteutuvat. Eli kansankielellä: 1. Palvelut ovat ulkoisesti käyttökelpoisia, 2. Raha tai tuen puute ei estä niitä käyttämästä, 3. Sisällön vaikeaselkoisuus ei ehkäise käyttöä.

Kenellekään ei ole haittaa automaattioivista tai portaattomista sisäänkäynneistä. Kenellekään ei ole haittaa Internet-sivujen selkeästä rakenteesta tai sisällöstä. Kun saavutettavuus otetaan huomioon jo palveluita rakennettaessa, ei synny ylimääräisiä kustannuksiakaan tyyliin: Meidän täytyi rakentaa erityisryhmille oma sisäänkäynti tähän viereen, kun alkuperäinen ei toiminut.

Useimmiten yksi esteetön ratkaisu palveluiden rakentamisessa on kaikille hyvä. Hyviä ratkaisuja tuotettaessa eniten hyötyvät ne yhteiskuntamme jäsenet, joiden elämään juuri edellisen kaltaiset ratkaisut vaikuttavat. He voivat hoitaa asioita entistä itsenäisemmin sekä ennen kaikkea omista tarpeistaan lähtien.

Kun palvelut ja ympäristö ovat saavutettavia (oli kyse sitten esteettömistä verkko-sivustoista tai lyhytraajaisille suunnitelluista keittiöistä), jonkun on jo täytynyt huomioida erityisryhmien tarpeet. Silloin erityisryhmät eivät ole enää kasvottomia ulkopuolisia, erityisryhmiä, vaan osa elävää yhteisöä.

Saavutettavuuden edistäminen on osa järjestömme perustehtävää: Edistää kaikille avointa yhteiskuntaa murtamalla asenteellisia, tiedollisia, toiminnallisia ja lainsäädännöllisiä täyden osallistumisen esteitä. Aktiivisella yhteistyöllä muiden julkisten toimijoiden kanssa voimme tuoda oman tietämyksemme saavutettavuudesta kaikkien käyttöön. Saavutettavampi yhteiskunta on kaikille hyvä.

www.selko-e.fi

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

Pinninkatu 51
33100 Tampere

puhelin (03) 2403 111
faksi (03) 2227 994

kotisivu www.kvtl.fi
sähköpostit etunimi.sukunimi@kvtl.fi